

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο
«Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020»**

Παρόντες:

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, πρόεδρος	Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν
Νίκος Κέττηρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	Μαρίνα Νικολάου
Σάβια Ορφανίδου	Χρίστος Ορφανίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Οκτωβρίου 2021, στις 5 Ιουλίου, στις 4, 11 και 18 Οκτωβρίου και την 1^η Νοεμβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Τμήματος Δασών, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και της Υπηρεσίας Μεταλλείων του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Υπηρεσίας Υδρογονανθράκων του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), της Παγκύπριας Οργάνωσης των Ελευθέρων Επαγγελματιών, Μελετητών, Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (ΠΟΕΕΜ), του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου («BirdLife Cyprus»), της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ) και του

Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος («Terra Cypria»).

Το Τμήμα Γεωργίας και το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, το Τμήμα Αρχαιοτήτων του Υφυπουργείου Πολιτισμού, οι επαρχιακές διοικήσεις Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Αμμοχώστου, οι δήμοι Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου, το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Πανεπιστήμιο Frederick, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν τα μέλη της επιτροπής κ. Χρύσανθος Σαββίδης, Λίνος Παπαγιάννης και Μιχάλης Γιακουμή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα των περιβαλλοντικών μελετών που απαιτούνται για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα έργα και να επιστευσθεί η διεκπεραίωση των διαδικασιών αξιολόγησής τους από την περιβαλλοντική αρχή.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου όπως αυτό κατατέθηκε στη Βουλή επιδιώκονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Πρόβλεψη για την εγγραφή στο μητρώο προσώπων που θα λειτουργούν ως συντονιστές για την εκπόνηση μελετών εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον (ΜΕΕΠ).
2. Καθορισμός των διαδικασιών υποβολής αιτήσεων για εγγραφή στο μητρώο, εξέτασης των εν λόγω αιτήσεων και καταχώρισης ενστάσεων στην απόφαση μη εγγραφής.
3. Καθορισμός της διαδικασίας αναστολής της εγγραφής συντονιστή στο μητρώο ή μόνιμης διαγραφής του υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

4. Επιβολή υποχρέωσης στον συντονιστή να υπογράψει τον κώδικα αρχών, με τον καθορισμό της υπογραφής του κώδικα ως προϋπόθεση για την εγγραφή του στο μητρώο.
5. Παραχώρηση εξουσίας στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να ρυθμίζει με διάταγμά του τη λειτουργία του μητρώου.
6. Ανάρτηση του μητρώου στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος και δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σε ετήσια βάση.
7. Πρόβλεψη για τη δυνατότητα ετοιμασίας ΜΕΕΠ μόνο από ομάδα μελέτης με συντονιστή άτομο που είναι εγγεγραμμένο στο μητρώο.
8. Σύσταση πενταμελούς επιτροπής μητρώου, η οποία θα είναι αρμόδια για την αξιολόγηση και έγκριση αιτήσεων συντονιστών για εγγραφή στο μητρώο, για την εξέταση καταγγελιών ή/και θεμάτων παραβίασης των υποχρεώσεών τους και για την υποβολή εισηγήσεων για διαγραφή ή προσωρινή αναστολή της εγγραφής τους.
9. Παροχή μεταβατικής περιόδου από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου κατά τη διάρκεια της οποίας η περιβαλλοντική αρχή δύναται να αξιολογεί ΜΕΕΠ οι οποίες ετοιμάστηκαν από μη εγγεγραμμένους στο μητρώο συντονιστές.
10. Καθορισμός των ελάχιστων απαιτούμενων προσόντων για εγγραφή συντονιστή στο μητρώο, που αφορούν σε τρεις (3) κατηγορίες, την Κατηγορία Α, την Κατηγορία Β και την Κατηγορία Γ, οι οποίες διαφοροποιούνται ως προς το είδος των συναφών με περιβαλλοντικές σπουδές ακαδημαϊκών προσόντων που κατέχουν οι αιτητές, την εμπειρία τους σε ένα ή περισσότερα σχετικά με αυτές πεδία, την εμπειρία τους ως μελών ομάδας συγγραφής ΜΕΕΠ διάφορων κατηγοριών έργων, καθώς και ως προς τις σχετικές με την εκτίμηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ώρες επαγγελματικής κατάρτισής τους εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος αναφέρθηκε στα προβλήματα και στις καθυστερήσεις που προκαλούνται κατά τη διαδικασία εκτίμησης των επιπτώσεων διάφορων έργων/αναπτύξεων στο περιβάλλον, λόγω της κακής ποιότητας των ΜΕΕΠ που κατατίθενται στην περιβαλλοντική αρχή, και σημείωσε ότι, επί του παρόντος και δεδομένης της έλλειψης προϋποθέσεων για περιορισμό των μελετητών οι οποίοι νομιμοποιούνται να τις εκπονούν, η εξέταση/αξιολόγηση αυτών από την Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον καθίσταται χρονοβόρα, λόγω και του ότι στις πλείστες των περιπτώσεων για την ολοκλήρωση της διαδικασίας απαιτείται η υποβολή μεγάλου αριθμού συμπληρωματικών στοιχείων.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος εισηγήθηκαν την προσθήκη του κλάδου της μηχανικής πετρελαίων και του κλάδου της δασολογίας, αντίστοιχα, στα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για εγγραφή στην Κατηγορία Β του μητρώου.

Ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ εξέφρασε μεν τη συμφωνία του με τις προωθούμενες ρυθμίσεις, έθεσε δε θέμα επέκτασης αυτών και, πέραν των συντονιστών, στους υπόλοιπους μελετητές που θα απαρτίζουν τις ομάδες μελέτης. Επιπροσθέτως, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε όπως τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για εγγραφή στο μητρώο τροποποιηθούν, ώστε αφενός η απαιτούμενη επαγγελματική εμπειρία των συντονιστών να μειωθεί από τα πέντε (5) στα τρία (3) έτη και αφετέρου η απαίτηση για συμμετοχή στην εκπόνηση δέκα (10) τουλάχιστον απαραίτητων μελετών να μειωθεί στις πέντε (5) τουλάχιστον μελέτες.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δασών και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Υπηρεσίας Θήρας

και Πανίδας του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με βάση την εμπειρία τους ως μόνιμων μελών της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, επιβεβαίωσαν την υποβολή χαμηλής ποιότητας ΜΕΕΠ και τη συνεπαγόμενη καθυστέρηση της διαδικασίας αξιολόγησής τους, προκρίνοντας έτσι την υιοθέτηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΕΕΜ επισήμανε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να διευκολύνουν την ανάθεση της εκπόνησης των ΜΕΕΠ σε επαγγελματίες, διευκολύνοντας παράλληλα τοιούτοτρόπως όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και την όλη διαδικασία αξιολόγησης, ενώ τόσο ο εκπρόσωπος του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου («BirdLife Cyprus») όσο και ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος («Terra Cyprica») επιβεβαίωσαν την ακαταλληλότητα των ΜΕΕΠ που υποβάλλονται.

Στο πλαίσιο της κατ' άρθρον συζήτησης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη κατηγοριοποίηση των ακαδημαϊκών προσόντων συντονιστών για εγγραφή στο μητρώο.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος προχώρησε σε διευκρινίσεις σχετικά με τη θέσπιση δύο κατηγοριών ακαδημαϊκών πτυχίων, με την Κατηγορία Α να αφορά κατόχους αμιγώς περιβαλλοντικών πτυχίων και την Κατηγορία Β να αφορά κατόχους παρεμφερών περιβαλλοντικών πτυχίων. Συναφώς, εξήγησε ότι στην περίπτωση της Κατηγορίας Β, προκειμένου να διασφαλίζεται το επίπεδο γνώσης του αιτητή για εγγραφή στο μητρώο, απαιτείται μεγαλύτερη επαγγελματική πείρα και

συμμετοχή σε εκπόνηση μεγαλύτερου αριθμού ΜΕΕΠ.

2. Η ανάγκη προσθήκης εξουσιοδότησης για την παραχώρηση αρμοδιότητας στον αρμόδιο υπουργό να ρυθμίζει διά διατάγματος θέματα διαγραφής από το μητρώο και αναθεώρησης ή/και ενημέρωσης του καταλόγου των πτυχίων για χρήση σε ομάδα μελετητών για την εκπόνηση ΜΕΕΠ, ως αυτά καθορίζονται σε νέο παράρτημα, που περιλήφθηκε στο κείμενο του νομοσχεδίου κατόπιν εισήγησης της επιτροπής.
3. Η ανάγκη ρύθμισης θεμάτων σύγκρουσης συμφέροντος των συντονιστών-μελετητών και η περίληψη στο μητρώο των λεπτομερειών των φυσικών προσώπων των οποίων την εγγραφή εγκρίνει η επιτροπή μητρώου.
4. Η προτεινόμενη σύνθεση της επιτροπής μητρώου.
Στο πλαίσιο αυτό προτάθηκε από την επιτροπή η παροχή δυνατότητας στην επιτροπή μητρώου να λαμβάνει συμβουλή από εμπειρογνώμονες για συγκεκριμένα θέματα και ο περιορισμός των θητειών των μελών της επιτροπής.
5. Η προτεινόμενη ρύθμιση σύμφωνα με την οποία, όταν η ΜΕΕΠ εκπονείται από κρατική υπηρεσία, υποδεικνύεται άτομο που κατέχει τα προσόντα της Κατηγορίας Α ή της Κατηγορίας Β, το οποίο εγγράφεται στο μητρώο.
6. Η παροχή δικαιώματος ένστασης κατά απόφασης της επιτροπής μητρώου και η ενδεχόμενη επέκταση αυτού, ώστε να δύνανται να το ασκήσουν και τρίτα πρόσωπα πέραν του αιτητή.
7. Η προτεινόμενη μεταβατική διάταξη βάσει της οποίας για ορισμένη χρονική περίοδο από την έναρξη της ισχύος του νομοσχεδίου επιτρέπεται η αξιολόγηση ΜΕΕΠ που ετοιμάστηκαν και υποβλήθηκαν από συντονιστές οι οποίοι δεν είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο.

Υπό το φως των ανωτέρω, η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, προέβη σε τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Εισαγωγή του όρου και του ορισμού «Συντονιστής», που σημαίνει τον υπεύθυνο για τον συντονισμό και την εκπόνηση ΜΕΕΠ.
2. Παραχώρηση δυνατότητας στον υπουργό να ρυθμίζει διά διατάγματος θέματα που αφορούν στον κατάλογο πτυχίων για χρήση σε ομάδες μελέτης για εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών, τα οποία περιλήφθηκαν σε νέο παράρτημα.
3. Γνωστοποίηση εκ μέρους του υπουργού της νέας σύνθεσης της επιτροπής διά δημοσιεύσεώς της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σε περίπτωση αποχώρησης μέλους της.
4. Περιορισμό της θητείας των μελών της επιτροπής μητρώου σε μόνο μία (1) θητεία.
5. Παραχώρηση δικαιώματος στην επιτροπή μητρώου να καλεί οποιονδήποτε ειδικό εμπειρογνώμονα θεωρεί ότι εξυπηρετεί καλύτερα τους σκοπούς της ως σύμβουλο.
6. Παροχή εξουσίας στην επιτροπή μητρώου να εξετάζει και να δύναται να αποφασίζει, πέραν της μη εγγραφής συντονιστή στο μητρώο, και τη μόνιμη διαγραφή αυτού χωρίς δικαίωμα επανεγγραφής.
7. Προσθήκη παραρτήματος στο οποίο εκτίθενται οι τίτλοι σπουδών οι κάτοχοι των οποίων δύναται να συμμετέχουν σε ομάδα μελέτης για την εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών.

Επιπροσθέτως, κατόπιν σχετικής εισήγησης των εκπροσώπων του αρμόδιου υπουργείου η οποία έγινε αποδεκτή από την επιτροπή, στο κείμενο του νομοσχεδίου περιλήφθηκαν τροποποιήσεις που αφορούν στην παροχή δυνατότητας εγγραφής συντονιστών στο μητρώο για τα δύο (2) πρώτα έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης του πρώτου μητρώου, χωρίς να είναι απαραίτητη η κατοχή της σχετικής επαγγελματικής

εκπαίδευσης που προβλέπεται στις αντίστοιχες κατηγορίες, και στην κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου στα ακαδημαϊκά προσόντα που περιλαμβάνονται στα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα για εγγραφή συντονιστή στο μητρώο. Περαιτέρω, αυξήθηκε η καθορισθείσα μεταβατική περίοδος σε ένα (1) έτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις αναφερθείσες ανωτέρω τροποποιήσεις του κειμένου του νομοσχεδίου, καθώς και στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος. Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

13 Νοεμβρίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.01.061.205-2020

AB/XXP/EX